

วิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการป่วยเป็นไข้หวัดของเด็กอายุ 1-13 ปี
ที่อยู่ในความดูแลของย่า/ยาย

ผู้วิจัย คุณัญญา สงบวาจา

ปริญญา สังคมศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยประชากรและสังคม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เบญจา ยอดคำเนิน แอดดิกซ์, ร.บ., M.A., Ph.D.

กุศล สุนทรธาดา, ศ.บ., พบ.ม., พบ.ด.,

วันที่สำเร็จการศึกษา 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

การศึกษครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมดูแล ป้องกันโรคไข้หวัดของย่า/ยายในเด็กอายุ 1-13 ปี รวมทั้งศึกษาปัจจัยทางด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม และการดูแล ป้องกันโรคไข้หวัดของย่า/ยายที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการเจ็บป่วยเป็นไข้หวัดของเด็ก 1-13 ปี โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากงานวิจัยโครงการศึกษาบทบาทของย่า/ยายในการดูแลเรื่องอาหารของเด็กวัย 0-13 ปี ในเขตอำเภอแห่งหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ จำนวน 252 ราย โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมีเนื้อหาข้อมูลประชากร เศรษฐกิจและสังคม ข้อมูลเด็กที่เลี้ยงดู ข้อมูลพฤติกรรมและการดูแลสุขภาพ พฤติกรรมการป้องกันสุขภาพ แหล่งรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ส่วนการนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นจะใช้อัตราส่วน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการป่วยเป็นไข้หวัดของเด็ก ใช้ไค-สแควร์ (Chi-Square) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ได้นำข้อมูลที่ศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่มมาประกอบการวิเคราะห์และอธิบายถึงลักษณะความสัมพันธ์ต่าง ๆ

ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเด็กป่วยเป็นไข้หวัด ย่า/ยายจะพยายามลดความร้อนในร่างกายของเด็กเพื่อป้องกันอาการชัก โดยการสนับสนุนให้เด็กกินน้ำมากๆ เช็ดตัวด้วยผ้าชุบน้ำเพื่อลดความร้อน ขณะเดียวกันก็ทำให้ร่างกายอบอุ่นโดยการให้เด็กสวมใส่เสื้อผ้าหนาในเวลากลางคืน ส่วนพฤติกรรมป้องกันเด็กจากโรคไข้หวัด ย่า/ยายจะคอยดูแลให้ร่างกายของเด็กอบอุ่นอยู่เสมอด้วยการใส่เสื้อผ้าหนาๆ และอาบน้ำในช่วงเวลาที่เหมาะสม ซึ่งพฤติกรรมดูแลเด็กที่ไม่เหมาะสมคือ การสวมใส่เสื้อผ้าหนาๆ เมื่อเด็กมีไข้ ส่วนปัจจัยกำหนดระยะเวลาในการป่วยของเด็กในวัยก่อนเรียน พบว่า ปัจจัยการมีผู้ช่วยดูแลเด็ก ความเชื่อว่าโรคไข้หวัดเป็นโรครุนแรง พฤติกรรมการดูแลเด็ก(ในเรื่องอุณหภูมิ)ขณะเป็นไข้จะมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาความเจ็บป่วยของเด็ก ส่วนเด็กวัยเรียนพบว่าปัจจัยการมีผู้ช่วยเหลือในการดูแลเด็ก สามีของย่า/ยาย จะมีความสัมพันธ์กับระยะ

เวลาการป่วยของเด็ก สำหรับเด็กกลุ่มที่ภาวะโภชนาการปกติพบว่า การมีผู้ช่วยดูแลเด็ก พฤติกรรมการป้องกันโรคจะมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการป่วยของเด็ก ส่วนความเชื่อในความรุนแรงของโรคและจำนวนเด็กที่ดูแลจะมีความสัมพันธ์ในทางกลับกันกับระยะการเจ็บป่วย ทั้งนี้อาจเนื่องจากเด็กมีภาวะโภชนาการที่ปกติอยู่แล้ว ซึ่งถือเป็นพื้นฐานของสุขภาพที่ดี สำหรับกลุ่มเด็กที่มีภาวะโภชนาการผิดปกติหรือบ่งบอกว่าการมีผู้ช่วยดูแลเด็กและพฤติกรรมการป้องกันโรคของย่า/ยายจะมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการเจ็บป่วยเป็นโรคของเด็ก ดังนั้นปัจจัยการมีผู้ช่วยในการดูแลเด็คนับว่าเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการเจ็บป่วยของเด็กทุกกลุ่มทั้งวัยก่อนเรียน วัยเรียน เด็กภาวะโภชนาการปกติ และภาวะโภชนาการผิดปกติ